

Sygn. akt V U 722/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 maja 2016 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy Z. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 722/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy Z. P. prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie ma prawa do świadczenia bowiem do dnia 01 stycznia 1999 r. udowodnił wobec wymaganych co najmniej 15 lat, 8 lat 11 miesięcy i 18 dni pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył Z. P., wnosząc o jej zmianę w całości poprzez orzeczenie, że przysługuje mu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że poza uznanym okresem 8 lat 11 miesięcy i 18 dni, pracę w szczególnych warunkach wykonywał także jako traktorzysta w R. (...) w Z., w czasie od 10 grudnia 1979 r. do 06 października 1986 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Wskazał ponadto, że nie uznał za wykonywaną w szczególnych warunkach

pracy wnioskodawcy w R. (...) w Z., gdyż Z. P. nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Stwierdził także, że karta ewidencji pracy i dochodów ubezpieczonego spółdzielcy może wskazywać, że Z. P. był członkiem spółdzielni, nie zaś pracownikiem w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. P., ur. (...) na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazał 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, przystąpił do OFE, lecz złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych tam środków za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił także 8 lat 11 miesięcy i 8 dni wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

d o w ó d: akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy.

W okresie od 10 grudnia 1979 r. do 06 października 1986 r. wnioskodawca był członkiem R. (...) w Z. i był w tej Spółdzielni zatrudniony jako traktorzysta wynagradzany według zasad obowiązujących członków spółdzielni.

d o w ó d: zeznanie świadka Z. B., e-protokół: 00:05;00-00:07.00,

wyjaśnienia wnioskodawcy, e-protokół: 00-15:00-00:16:00,

w aktach kapitału początkowego - kserokopia świadectwa pracy,

w aktach emerytalnych – pismo z 24.11.2015 r., k. 13,

w aktach osobowych – karta ewidencji i dochodów ubezpieczonego spółdzielcy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (DZ.U z 1983 r., Nr 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W sprawie bezspornym był fakt, iż w dacie wydania decyzji przez organ rentowy wnioskodawca miał skończone 60 lat, na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazał wymagane 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, przystąpił do OFE ale także złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych tam środków za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiadał nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach, w szczególności, czy .we wskazanym w odwołaniu okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach, w ramach pracowniczego stosunku pracy.

Z dokumentacji zebranej w aktach ubezpieczeniowych wynika, że w okresie od 10 grudnia 1979 r. do 06 października 1986 r. wnioskodawca był członkiem R. (...) w Z. i był w tej Spółdzielni zatrudniony i wynagradzany według zasad obowiązujących członków spółdzielni. Posiadał zatem status ubezpieczonego spółdzielcy. Podstawy pracy wnioskodawcy w spornym okresie nie stanowiła umowa o pracę.

Zauważyć należy, że praca w charakterze członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie daje prawa do przejścia na emeryturę w wieku niższym niż podstawowy wiek emerytalny z uwagi na zatrudnienie w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 32 ustawy emerytalnej. Z jednoznacznego brzmienia powołanego przepisu wynika, iż przepisy art. 32 ustawy emerytalnej obejmują pracę wykonywaną w ramach stosunku pracy, a nie stosunku członkostwa w spółdzielni. Tym samym, do okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze nie wlicza się okresu pracy wykonywanej w ramach członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 142/04, OSNP 2005/17/272, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2005 r., II UK 136/04, LEX nr 602703, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 marca 2003 r., II SA/Łd 2276/01, Pr. Pracy 2003/9/42). Okres zatrudnienia w rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie jest zaliczany do pracy w szczególnych warunkach do uzyskania wcześniejszej emerytury. Jej członek nie jest bowiem pracownikiem, a tylko on ma prawo do takiego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2012 r., I UK 384/11).

Wobec powyższego, nawet gdyby wykonywana przez wnioskodawcę we wskazanym okresie praca odpowiadała pracom w warunkach szczególnych, wymienionym w omawianym wykazie A, okres jego zatrudnienia w R. (...) w Z. nie mógłby zostać zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych, uprawniającego do wcześniejszej emerytury zgodnie z powołanymi wyżej przepisami, bowiem praca ubezpieczonego nie była wykonywana na podstawie stosunku pracy, lecz w ramach członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej.

Powyższe przesądza o tym, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem ze względu na łączny okres, krótszy od wymaganych co najmniej 15 lat, ubezpieczony nie wykazał wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.